



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 379. Sortes seu Sortilegium quid & quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

num. 28. & seq. in foro Saxonie distinguendum dicit, num quis ipse cuderit & expenderit, num cuderens non expenderit, an expenderit ab alio cufam, & in primo casu, ignes in secundo, gladio; in tertio fustigatione puniatur. Idem de afficiendo ultimo supplicio cum (si mancipium sit) qui toncendo & radendo monetam, pondus diminuit, vel auro tingit, ut aurea appareat, dicit Pirh. l. c. citans L. quicumque. ff. ad leg. Cornel. h. t. Tertio: eadem poenā, quā punitur cuderens monetam adulterinam ratione materiae, puniri, qui destitutus potestate cudendi, eam propriā auctoritate cudit, asserit idem cum Gl. in L. 2. C. de falsi. monet. v. obnoxii. Covar. de collat. vet. numism. c. ult. n. 3. §. is vero. Fatin. cit. q. 115. num. 20. Quarto: qui monetam falsam expendit sciens, si ea plumbea est vel stannea, incidit in poenam ordinariam leg. Cornel. de falsis. quā habetur L. 1. §. fin. ff. de falsi. monet. si autem sit alterius metalli, aerea, argentea, aurea, & non appareat, quod sint nummi plumbei vel stannei, poena extraordinaria arbitrio Iudicis imponenda. Arg. L. lege §. 2. ff. ad leg. Cornel. de falsis. Covar. l. c. n. 4. Mol. l. c. d. 702. num. 9. Clarus §. falsum. n. 38. Fatin. l. c. n. 132. & 134. quos citat & sequitur Pirh. h. t. num. 41. in fine. Ad hæc iure canonico per Extrav. prodens,

unicam Joann. XXII. h. t. excommunicationis (intellige majoris) sententiam, à qua non sunt absolvendi, præterquam in articulo mortis, ipso facto incurrunt; qui nullam habentes auctoritatem juris, vel consuetudinem vel privilegium cudendi monetas, in Regno Franciæ aliisque locis circumvicinis scienter falsificant in ære seu materia, vel signum proprium suæ monetæ (dum nimirum iis de jure vel consuetudine aut privilegio jus cudendi monetam competit) insculpunt & imponunt monetæ Regiæ, vel qui injusto pondere monetas depravant, vel scienter falsas monetas extra prædictum Regnum emunt, easque postea in dictum Regnum important, vendunt & expendunt, quam tamen constitutionem solum loqui de Regno Franciæ, ejusque poenam in falsarios monetarum in aliis regnis non extendendam, ait Gl. in cit. Extrav. v. ad Regnum prædictum. De cætero Alchimistarum, qui aurum vel argentum Chemicum conficiunt, vel fieri mandaverint, aut facientibus illud ministraverint, vel auro & argento ab iis confecto scienter usi fuerint, vendendo, emendo, vel dando in solidum poenæ à Joann. XXII. ut cogantur tantundem auri vel argenti veri, quantum fuerit Alchymicum in publicum pauperibus erogare.

TITULUS XXI.

De Sortilegiis.

Quæst. 379. Sortes seu Sortilegium quid & quod simplex?

R Esp. Sortilegium seu Sortium missio est adhibitio & observatio rerum quarundam veluti signorum facta eo fine, ut, quid hic & nunc faciendum vel futurum sit, vel quod occultum est, innotescat. Ita ferè ex D. Thom. 2. 2. q. 95. a. 8. in corp. Azor. Inst. mor. p. 1. L. 6. c. 21. & alii. Pro varietate signorum & rerum, per quas exercetur, variè dividitur & nuncupatur, ut ex Bordano Tom. 1. resol. 4. n. 11. refert Reiffenst. h. t. num. 6. ita ut, si fiat per terram, sit & dicatur Geomantia; si per aerem, Aeromantia; si per aquam, Hydromantia; si per ignem, Pyromantia; si per animalium interiora, Haruspicium; si per avium volatum, Auspicium; si per avium garrum & voces, Augurium; si per pedum inspectionem, Pedomantia; si per inspectionem manuum, Chiromantia; si per hominum voces, omen; si per vivos arreptos; Phylonia; si per corpora mortuorum assumpta, Necromantia; si per inspectionem Astrorum, Astrologia judiciaria; si per signa frontis, Metoposcopia. Communius verò ex triplice fine, in ordine ad quem assumuntur, dividuntur Sortes in divinatorias, consultatorias & divilorias. Divinatoriæ dicuntur, quæ adhibentur aut observantur ad occultum quid vel futurum cognoscendum, quale Sortilegium sumitur passim pro ipsa divinatione. Consultatoriæ sunt, in quibus inquiritur & exposculatur Dei vel dæmonis voluntas, quid faciendum, omittendum, seu cavendum sit. Diviloriæ sunt, per quas quaritur, quid cuique, sive in bonis communibus, sive honoribus, sive in publicis officiis tribuendum, cum idem indivisum pluribus competere nequeat; ita Less. L. 2. de iust. c. 43. d. 9. num. 57. Sanch. L. 2. moral. c. 38. num. 56. Pirh. h. t. num. 1.

Quæst. 380. Num licitum sit uti Sortilegiis divinatoriis?

R Esp. Sortilegium divinatorium omne illicitum, & jure canonico sub gravissimis poenis prohibetur. Can. Sortes. Can. Episcopi. Can. si quis Episcopus. 26. q. 5. Quia, dum istiusmodi res & signa de se & ex natura sua neque ex promissione aliqua divina connexionem habent cum eventu futuro, vel detectione rei absconditæ, sunt medium ad talem finem assumptum vanum, improporionatum & superstitiosum. Unde dum sæpius eis adhibitis occulta manifestantur, v. g. quis furtum vel homicidium commiserit, aliisque effectus speratus sequitur familiaritatem vel pactum aliquod cum dæmone, ejusdemque saltem tacitam invocationem, ut Sortes regat & occulta manifestet, iisdem contineri meritò censentur. Less. l. c. num. 61. Sanch. l. c. c. 38. n. 88. Suar. Tom. 1. de Releg. L. 2. c. 12. num. 28. Castrop. tract. 17. d. 1. p. 6. n. 12. Pirh. h. t. num. 3. Contineri quoque sæpe in illis fortitionibus divinatoriis præter superstitionem alia gravissima crimina, v. g. injustitiæ, dum ad cognitionem criminis occulti adhibentur, dum ob periculum, quod Sors in innocentem cadat, notant Suar. l. c. n. 29. Sanch. cit. c. 38. in fine. Castrop. l. c. n. 13. Non tamen videntur comprehendi his conjecturæ, dum hæc desumuntur ex signis quibusdam naturalem connexionem habentibus cum rebus futuris.

Quæst. 381. An & quando liceat uti Sortibus seu Sortilegiis Consultatoriis?

R Esp. Per se licitum esse per Sortes tales incipiti aliquo negotio explorare divinam voluntatem, implorareque illius in illo directionem, aut veritatis alicujus manifestationem, si modo debito hæc fiant, nimirum urgente necessitate cum debita Deo reverentia, & ex speciali Dei instinctu; cum his conditionibus positis in adhi-

Da 3

bitione